

Posudek vedoucího bakalářské práce
Benešov a blízké okolí za třicetileté války
Josef Prchal

Region Benešovska má to „štěstí“, že jeho raný novověk zaujal badatele formátu Jiřího Tywoniaka či Jaroslava Pánka, stejně jako to, že v něm proběhl jeden z nejkrvavějších střetů třicetileté války, bitva u Jankova. Právě v jejím stínu ale zůstala a zůstávají další návazná bádání, mj. o vývoji města Benešova v období třicetiletého ozbrojeného konfliktu. Toto desideratum se měl Josef Prchal pokusit zaplnit svou bakalářskou prací.

V úvodu si autor vytkl své stěžejní cíle, mezi nimiž uvádí analýzu dostupné literatury, jaksi však upozaduje samotné archivní prameny, se kterými se přesto v rámci svého výzkumu setkal. Nebylo jich ale mnoho, pro vlastní třicetiletou válku dokonce jeden jediný z fondů středočeského oblastního archivu. Kam se ale poděly písemnosti z benešovského okresního archivu, z fondů města Benešova? Tomuto handicapu posléze odpovídá i struktura bakalářské práce, když se tato primárně věnuje konopištskému panství, střídání jeho majitelů, vojenským průtahům a onomu vrcholu zdejších militárních událostí, jankovské bitvě. Jen částečně může uvedenou absencí suplovat zpracování údajů z edice kolektivu autorů pod názvem Documenta Bohemica bellum tricennale illustrantia a z edice Václava Lívy. Jinak je struktura práce poměrně logická – v první části jde o rozbor dostupných zdrojů, ve druhé o nastínění situace v regionu v předbělohorském období a na počátku války, ve třetí o události za třicetileté války a ve čtvrté o stručný exkurz do poválečných poměrů. Dominuje přirozeně třetí část, kterou J. Prchal dále člení na samostatná pojednání o událostech 20. let, o náboženských proměnách, o selském povstání v regionu ve druhé polovině 20. let a o událostech ve 30. a 40. letech 17. století. Odsud již přechází k bitvě u Jankova, která jeho práci zřetelně dominuje. Při zpracování tématu ale nemůže na tomto místě nabídnout více než pouhou kompilaci obecně známých faktů. Zajímavější by naopak byla recepcce bitvy v blízkých městech, o níž se bohužel nic nedovídáme. Jak zajímavá by to mohla být problematika, naznačil přitom i J. Prchal v krátkém pojednání o jankovské bitvě v lidové slovesnosti. Pro poválečný vývoj využil Berní rulu, proč však nechal stranou ležet Soupis poddaných podle víry (díl 7., Kouřimsko), který by mu osvětlil demografickou a náboženskou situaci v „jeho“ Benešově? Seznam pramenů a literatury je vůbec poměrně (eufemisticky řečeno) řídký, slabinou je rovněž nepříliš propracovaný poznámkový aparát.

Z jazykového hlediska nelze mít vůči práci výhradnějších námitek. Prchalova práce je čtivá, s minimálním množstvím gramatických chyb a překlepů (byť jeden z nich se nachází hned v úvodu, resp. abstraktu – období místo okolí), stylistika je na solidní úrovni.

Lze jen litovat, že nebylo využito možností, které se pro zpracování tématu nabízely, a že dílo není promyšlenější. Přesto je doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou **dobrá**.

V Plzni 28. dubna 2014

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.